

SORTYMENTY DRZEWNE LEŚNE	NORMA BRANŻOWA	BN-75
	Drewno średnio- i małowymiarowe ogólnego przeznaczenia	9222-01
		Zamiast BN-68/9221-02 BN-63/9224-03
		Grupa katalogowa 0911

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest drewno średnio- i małowymiarowe przeznaczone do użytkowania w stanie okrągłym, głównie w gospodarstwie rolnym, leśnym i budownictwie.

1.2. Określenia

1.2.1. Wady drewna — wg PN-79/D-01011.

1.2.2. Pozostałe określenia — wg PN-85/D-02002

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział

2.1.1. Sortymenty i rodzaje drewna — wg tabl.1

Tablica 1

Sortymenty	Symbol	Rodzaje drewna ¹⁾	
		iglastego	liściastego
Słupki	0	sosnowo-modrzewio- we i jodłowo-świerko- we	akacjowe, dębowe, jesionowe i wiązowe
Paliki		wszystkie rodzaje ²⁾	wszystkie rodzaje ²⁾ z wyjątkiem osiki i topoli
Żerdzie		sosnowo-modrzewiowe i jodłowo-świerkowe	twarde miękkie ²⁾
Tyczki		wszystkie rodzaje ²⁾	

¹⁾ Symbole rodzajów drewna — wg PN-85/D-02002.
²⁾ Podział — wg PN-85/D-02002.

Zgłoszona przez Instytut Badawczy Leśnictwa
 Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych
 dnia 20 listopada 1975 r. jako norma obowiązująca w zakresie
 produkcji i obrotu od dnia 1 stycznia 1976 r.
 (Dz. Norm. i Miar nr 25/1975, poz. 92)

2.1.2. Klasy wymiarowe drewna — wg tabl. 2.

2.2. Przykład oznaczenia żerdzi ogólnego przeznaczenia (0) sosno-wo-modrzewiowych (So-Md) 3 klasy wymiarowej:

ŻERDZIE 0-So-Md-3 BN-75/9222-01

3. WYMAGANIA

3.1. Wymiary — wg tabl. 2.

Tablica 2

Sorty- menty	Klasa wymia- rowa	Średnica drewna, cm				Długość m
		w grubszym koń- cu z korą d_{kg}		znamio- nowa z korą d_z	w cień- szym końcu bez kory d_{ek}	
		iglaste	liściaste			
Słupki	1	7 ÷ 11		—	—	1 ÷ 3 stopnicwanie co 0,5
	2	12 ÷ 14	12 ÷ 18	—	—	
Paliki	—	—	—	—	5 ÷ 8	2,2; 2,5; 3,0; 3,5; 4,0; 5,0, z dopuszczalną odchyłką ±0,1
Żerdzie	1	—	—	7 ÷ 9	—	4 ÷ 14,9 ¹⁾
	2	—	—	10 ÷ 11	—	
	3	—	—	12 ÷ 14	—	
	4	—	—	12 ÷ 14	—	15,0 ¹⁾ i powyżej
	5 ²⁾	—	—	15 ÷ 18	—	od 4 wzwyż, stopniowanie co 0,25
Tyczki	1	—	—	do 3	—	1,5 ¹⁾ i powyżej
	2	—	—	4 ÷ 6	—	

¹⁾ Tyczki i żerdzie w klasach wymiarowych od 1 ÷ 4, w granicach po-
danych długości, stanowią całe pnie.

²⁾ Dotyczy tylko gatunków liściastych.

3.2. Jakość drewna — wg tabl. 3.

Tablica 3

Nazwa wady drewna wg PN-79/D-01011	Dopuszczalny rozmiar występowania wad w sortymentach			
	słupki	paliki	żerdzie	tyczki
Zgnilizna	niedopuszczalna			
Krzywizna	dopuszczalna na $\frac{1}{3}$ długości od grubszego końca o strzałce do 15 cm w przeliczeniu na 1 m; na pozostałej części dopuszcza się 5 cm na 1 m	wielostronna — niedopuszczalna; jednostronna i dwustronna dopuszczalna do 2 cm na 1 m	w drewnie iglastym dopuszczalna do 5 cm na 1 m, w liściastym — do 10 cm na 1 m	
Chodniki owadzie płytkie i głębokie	niedopuszczalne w 1 klasie wymiarowej; w 2 klasie wymiarowej dopuszczalne do 2 sztuk na 1 m	niedopuszczalne		
Rak	niedopuszczalny			
Uszkodzenia mechaniczne	dopuszczalne	dopuszczalne o głębokości nie większej niż 0,5 cm	dopuszczalne	
Wad drewna nie wymienionych w tabl. 3, a wyszczególnionych w PN-79/D-01011 nie bierze się pod uwagę.				

3.3. Wyrób

3.3.1. Okrzesywanie i przycięcie końców — wg BN-75/9220-01.

3.3.2. Korowanie i sposób wyrobu. Słupki, żerdzie i tyczki należy wyrabiać w korze. Paliki należy w grubszym końcu zaciosać na długości 20 cm z trzech lub czterech stron. Oba końce palików — cieńsze na długości 10 cm, grubsze na długości 50 cm — koruje się na białe. Pozostałą część koruje się na czerwono. Korowanie — wg BN-75/9220-01.

3.3.3. Układanie

a) słupki należy układać na podkładach, w stosy wymiarowe o jednakowej długości, na przemian grubszymi i cieńszymi końcami, wg klas wymiarowych, oddzielnie słupki iglaste i liściaste,

b) paliki należy układać na podkładach w stosy wg długości podanych w tabl. 3, zaciosanymi końcami w jednym kierunku, z podziałem na paliki iglaste i liściaste,

c) żerdzie i tyczki należy układać zgodnie z BN-75/9220-01.

3.4. Cechowanie — wg BN-75/9220-01.

4. BADANIA

Badania wymiarów, jakości drewna i wyrobu oraz ułożenie stosów polegają na sprawdzeniu przez oględziny zewnętrzne i pomiar zgodności partii z wymaganiami wg 3.1÷3.3.

Pomiar i obliczanie miąższości należy przeprowadzać zgodnie z BN-75/9220-01.

Zgodność partii z wymaganiami normy należy sprawdzać na próbce pobranej z partii w sposób losowy metodą na ślepo. Próbkę należy pobierać w różnych miejscach stosu w ilości około 10% sztuk drewna w partii. Liczba sztuk wadliwych w próbce, przy której partię należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, nie powinna przekraczać 5%. Jeżeli w wyniku badań liczba sztuk wadliwych przekroczy liczbę dopuszczalną normą, próbkę należy odrzucić, pobrać próbkę następną dwukrotnie większą i badania powtórzyć.

Dopuszcza się odbiór posztuczny słupków, palików i żerdzi.

KONIEC

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Badawczy Leśnictwa.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-68/9221-02 i BN-63/9224-03

a) ujęto w jednej normie sortymenty drewna średnio- i małowymiarowego przeznaczonego do użytkowania w stanie okrągłym,

b) wyeliminowano wyrób słupków z drewna olchowego, jaworowego i klonowego,

c) dopuszczono w palikach uszkodzenia mechaniczne o głębokości do 0,5 cm,

d) wprowadzono tyczki o długości od 1,5 m wzwyż.

3. Normy związane

PN-79/D-01011 Drewno okrągłe. Wady

PN-85/D-02002 Surowiec drzewny. Podział, terminologia i symbole

BN-75/9220-01 Surowiec drzewny. Podział, pomiar, obliczanie miąższości i cechowanie

4. Autorzy projektu normy — mgr inż. Stanisław Figiel i inż. Lesław Ościak, Naczelny Zarząd Lasów Państwowych.

5. Wydanie 6 — stan aktualny: wrzesień 1988 — uaktualniono normy związane.